

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Mariusz Sygreła

SSO Ewa Taberska (spr.)

SSO Hanna Bartkowiak

Protokolant apl. adw. Grzegorz Kubik

przy udziale A. D. Prokuratora Prokuratury Okręgowej
w P.

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2017 r.

sprawy **R. S.**

oskarżonej z art. 217 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżoną

od wyroku Sądu Rejonowego we Wrześni

z dnia 22 września 2016 r. - sygn. akt II K 593/15

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zwalnia oskarżoną od zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

H. B. M. E. T.

UZASADNIENIE

R. S. została oskarżona o to, że:

I. w dniu 16 marca 2015 roku w miejscowości M., województwa (...), przy ul. (...) poprzez oblanie wodą z wiadra oraz udrapnięcie w szyję naruszyła nietykalność cielesną M. M. (1),

tj. o przestępstwo z art. 217 § 1 k.k.;

II. w dniu 16 marca 2015 roku w miejscowości M., województwa (...), przy ul. (...) poprzez oblanie wodą z wiadra naruszyła nietykalność cielesną Z. W.,

tj. o przestępstwo z art. 217 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 22 września 2016 r. Sąd Rejonowy we Wrześni (sygn. akt II K 593/15):

- oskarżoną R. S. uznał za winną czynów popełnionych w sposób opisany powyżej w pkt I i II, tj. ciągu dwóch występów z art. 217 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 1 i § 2 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k. wymierzył jej karę 8 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na

obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

- na podstawie art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 2 k.k. zobowiązał oskarżoną do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonych: M. M. (1) (w zw. z czynem I) oraz Z. W. (w zw. z czynem II), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku;
- na podstawie art. 626 § 1 k.p.k., art. 627 k.p.k. oraz art. 1, art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 2 ust 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego we Wrześni zwrot kosztów postępowania w wysokości 280 zł, w tym wymierzył jej opłatę w wysokości 180 złotych (k. 333).

Powyższy wyrok został zaskarżony przez oskarżoną, która zarzuciła Sądowi I instancji naruszenie m.in. zasady jawności.

Oskarżona wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (k. 376 – 377).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutu apelacji należy zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424 § 1 i 2 k.p.k., co w pełni pozwala na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Sąd Okręgowy chciałby również podkreślić, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy oraz dokładny przeprowadził postępowanie dowodowe, wnikliwie i wszechstronnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, tak co do samego przebiegu zdarzenia, jak i rozstrzygając kwestie sprawstwa i winy oskarżonej. Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone z należytą starannością i poszanowaniem proceduralnych zasad obowiązujących w polskim procesie karnym. Ocena materiału dowodowego zaprezentowana przez Sąd Rejonowy co do zarzucanych oskarżonej czynów została dokonana z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 § 2 k.p.k. i 7 k.p.k. Co więcej, jest ona oceną wszechstronną i bezstronną, która w szczególności nie narusza granic swobodnej oceny dowodów i jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy nie stwierdził też błędów logicznych, jak i faktycznych w rozumowaniu Sądu Rejonowego. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na właściwie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Na wstępie stwierdzić należy, że choć oskarżona podnosi w apelacji zarzut naruszenia jawności rozprawy, tak naprawdę skarżąc zarzuca Sądowi I instancji procedowanie w dniu 22 września 2016 r. i wydanie zaskarżonego wyroku pod nieobecność oskarżonej. Zdaniem jednak Sądu Odwoławczego w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia żadnych przepisów postępowania, w tym w szczególności przepisu art. 374 § 1 k.p.k. Przede wszystkim podkreślić należy, iż akt oskarżenia przeciwko oskarżonej wpłynął do Sądu Rejonowego we Wrześni w dniu 27 sierpnia 2015 r. Oznacza to, że sprawa (do jej prawomocnego zakończenia - art. 25 ust. 1 ustawy z 11.03.2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw Dz. U. poz. 437) była prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania karnego w brzmieniu po nowelizacji dokonanej ustawą z 27.09.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247). Zgodnie ze znowelizowanym przepisem art. 374 § 1 k.p.k. oskarżona R. S. miała prawo, a nie obowiązek uczestniczyć w rozprawie. Oskarżona została osobiście zawiadomiona o terminie rozprawy w dniu 17 sierpnia 2016 r. (k. 312).

Wniosek skarżący o odroczenie terminu rozprawy wpłynął do Sądu Rejonowego we Wrześni w dniu 22 września 2016 r. – trzy minuty przed rozpoczęciem rozprawy (k. 319 – 322), a został przekazany sędziemu sprawozdawcy już po rozpoczęciu przewodu sądowego. Wniosek ten nie został uwzględniony, gdyż podane przez oskarżoną okoliczności związane z postępowaniem z wniosku o wznowienie postępowania nie stanowiły przesłanki do zarządzenia przerwy bądź odroczenia rozprawy. Jak słusznie wskazał Sąd I instancji w postanowieniu z dnia 22 września 2016 r., kwestia wyłączenia od orzekania w przedmiotowej sprawie sędziów Sądu Rejonowego we Wrześni została prawomocnie rozstrzygnięta, nadto oskarżona wskazywała na postępowanie wznowieniowe dotyczące wyłączenia od orzekania sędziego, który wówczas już od ponad dwóch miesięcy nie był przewodniczącym składu orzekającego. W ocenie Sądu Odwoławczego brak było przesłanek do odroczenia przez Sąd Rejonowy rozprawy w dniu 22 września 2016 r., jednocześnie nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie oskarżonej, prawidłowo zawiadomionej o terminie, zgodnie ze znowelizowanymi przepisami nie stanowiło przeszkody do rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd.

Odnosząc się z kolei do meritum niniejszej sprawy Sąd Odwoławczy podnosi, iż nie znalazł żadnych powodów aby kwestionować dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę zeznań pokrzywdzonych M. M. (1) i Z. W. czy świadków M. W., L. N., K. A., M. M. (2) i R. K. jak również B. S.. Sąd Rejonowy w sposób szczegółowy wskazał, dlaczego pokrzywdzonym i części świadków należało dać w całości wiarę, jak również podał powody, dla których częściowo zdyskwalifikował wyjaśnienia oskarżonej R. S. i świadka B. S..

Sąd Okręgowy podkreśla również, iż sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się sąd pierwszej instancji nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 21.11.2012 r., II AKa 365/12, LEX nr 1239872). Słusznie Sąd Rejonowy uznał, iż wersje zdarzeń przedstawione przez oskarżoną i świadka B. S. są niespójne, wybiórcze i rozbieżnie przedstawiają okoliczności zdarzenia. Wobec konsekwentnych i logicznych zeznań świadków M. M. (1), Z. W., M. W., L. N., K. A., M. M. (2) i R. K. nie sposób uznać wyjaśnień oskarżonej i zeznań jej matki za wiarygodne i odpowiadające rzeczywistości stanowi rzeczy. Wersje zdarzeń przedstawione przez oskarżoną i świadka B. S. są niezwykle subiektywne i zdecydowanie odmienne od wiarygodnych źródeł dowodowych w niniejszej sprawie, iż w sposób ewidentny świadczy to o chęci przedstawienia przez omawiane osoby jak najkorzystniejszej wersji dla oskarżonej w celu uniknięcia przez nią ponoszenia odpowiedzialności karnej za popełnione czyny, podkreślając jednocześnie wyjątkową agresję uczestników zdarzenia, co nie zostało pozytywnie zweryfikowane w oparciu o materiał dowodowy w sprawie.

Podkreślić należy, iż dowód z wyjaśnień oskarżonego stanowi dowód w sprawie, niezależnie od tego czy zostały złożone w postępowaniu przygotowawczym czy na rozprawie, ponadto dowód ten, jak każdy inny dowód, podlega swobodnej, lecz nie dowolnej ocenie sądu orzekającego. W tej sytuacji należy ocenić, czy wyjaśnienia oskarżonego, sprowadzające się w niniejszej sprawie do nie przyznania się do winy są zgodne z doświadczeniem życiowym, logiką wypadków oraz czy mają one potwierdzenie w innych dowodach bądź to bezpośrednich, bądź to pośrednich. Sąd musi zatem dokonać analizy tego dowodu ze szczególną wnikliwością, oceny jego wiarygodności w zestawieniu z innymi dowodami. W niniejszej sprawie wyjaśnienia oskarżonej, w których nie przyznaje się do popełniania zarzucanych jej czynów nie zostały pozytywnie zweryfikowane i stanowią jedynie konsekwencję przyjętej przez nią linii obrony.

Oskarżonej – jak wyżej wskazano – błędów w rozumowaniu Sądu Rejonowego skutkujących poczynieniem niewłaściwych ustaleń faktycznych czy też innych uchybień mających wpływ na treść wyroku nie udało się wykazać. W uzasadnieniu apelacji nie przedstawiono bowiem przekonującej argumentacji na poparcie stanowiska przedstawionego w petitum apelacji. Nie przytoczono niczego, co podważałoby prawidłowość toku rozumowania przedstawionego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Reasumując, na podstawie poprawnie ocenionego materiału dowodowego, z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy, Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie, uznając, że oskarżona R. S. dopuściła się zarzucanych jej czynów, gdyż jej działania wypełniały znamiona występku stypizowanych w art. 217 § 1 k.k.

Sąd Odwoławczy podzielił również stanowisko Sądu Rejonowego w części dotyczącej kary wymierzonej oskarżonej R. S..

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie wymierzona oskarżonej kara 8 miesięcy ograniczenia wolności, przy zobowiązaniu jej w tym okresie do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie nie razi surowością. Analizując zaskarżony wyrok pod względem rodzaju i wysokości wymierzonej oskarżonej kary Sąd II instancji podnosi, iż Sąd właściwie zastosował dyrektywy wymiaru kary ujęte w przepisie art. 53 k.k. i trafnie uzasadnił ich zastosowanie. Sąd Odwoławczy uznał, że ukształtowany przez Sąd I instancji wymiar i rodzaj orzeczonej wobec oskarżonej kary stanowiąc będzie dla R. S. dolegliwość proporcjonalną do stopnia jej zawinienia i okoliczności sprawy, uwzględniającą należyte stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez nią przestępstwo i stanowiąc będzie dla niej poważną, aczkolwiek nie nadmierną dolegliwość, w należytych stopniu uwzględniającą dyrektywy wskazane w ustawie w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej.

W przekonaniu Sądu Odwoławczego, tak ukształtowany wymiar kary w stopniu dostatecznym unaocznia oskarżonej obowiązek respektowania ustalonych norm prawnych, a także ugruntuje przekonanie o nieopłacalności popełniania przestępstw.

Nadto, orzeczona przez Sąd Okręgowy kary ograniczenia wolności w takim wymiarze, zrealizuje także cele kary w zakresie jej społecznego oddziaływania. W szczególności zaś spełni swoje zadanie w zakresie pogłębienia wśród społeczeństwa przekonania o nieuchronności poniesienia kary za naruszenie porządku prawnego i to kary adekwatnej do stopnia winy i społecznej szkodliwości popełnionego czynu.

Prawidłowe jest rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego co do orzeczonego wobec oskarżonej obowiązku pisemnego przeproszenia pokrzywdzonych M. M. (1) i Z. W..

Ostatecznie Sąd Okręgowy, uwzględniając powyższe ustalenia i rozważania utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 634 k.p.k., zwolnił oskarżoną R. S. z obowiązku zapłaty Skarbowi Państwa kosztów procesu za postępowanie odwoławcze i nie wymierzył jej opłaty sądowej za II instancję z uwagi jej sytuację materialną.

H. B. M. E. T.